نشر الگو

موج ۲۰

مرحله‌ای و جامع

ویژهٔ آمادگی شرکت در امتحان‌های نهایی و نیم‌سال

دین و زندگی دوازدهم

(ریاضی-تجربی)

سایه پرهیزکاری

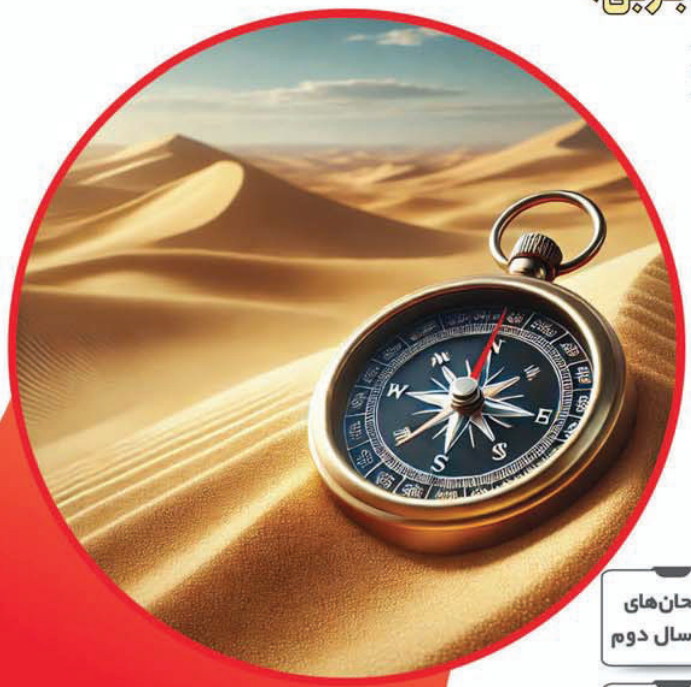

- امتحان‌های درس به درس
- امتحان‌های نیم‌سال اول
- امتحان‌های نیم‌سال دوم
- امتحان‌های شبیه‌ساز نهایی
- امتحان‌های نهایی اخیر
- پاسخ‌های تشریحی + کلید تصحیح

پیشگفتار

سلام به همهٔ شما که این کتاب دستتونه و ما از این بابت خیلی خوشحالیم. ویژگی این کتاب اینه که بهتون کمک می‌کنه که بتونید توی امتحان تشـــریحی نمرهٔ ۲۰ بگیرید. چرا می‌تونه؟ چه‌جوری می‌تونه؟ چون کل مطالب کتاب رو پوشـــش می‌ده و تقریباً جایی از کتاب نیســـت که ازش سؤالی نیومده باشه و با امتحان‌های درس به درس، نیم‌سال و جامع، فضای امتحان نهایی رو براتون شبیه‌سازی می‌کنه. پس با خیال راحت قبل از امتحان تشریحی (کلاسی – نیم‌سال اول – نهایی) این کتاب رو بخونید.

تعداد آزمون‌های این کتاب ۴۲ آزمونه که توی جدول زیر با توجه به درس‌ها مشخص شده:

سرفصل	تعداد آزمون‌ها
درس ۱	۱
درس ۲	۲
درس ۳	۲
درس ۴	۲
درس ۵	۲
درس ۶	۲
نیم‌سال اول	۳
درس ۷	۲
درس ۸	۲
درس ۹	۲
درس ۱۰	۲
نیم‌سال دوم	۳
جامع تألیفی (شبیه‌ساز نهایی) کل کتاب	۷
جامع نهایی کل کتاب	۱۰
تعداد کل آزمون‌ها	**۴۲**

آزمون‌های جامع (شبیه‌ساز نهایی) کاملاً تألیفی‌اند و بودجه‌بندی اون‌ها بر اساس امتحان نهاییه. اما در سایر آزمون‌ها از سؤالات امتحانات نهایی ســال‌های گذشـــته هم استفاده شده. این موضوع به ما و شما کمک می‌کنه که به مهم‌ترین هدف کتاب برسیم و اونم کسب نمرهٔ ۲۰ در امتحان نهایی دین و زندگی دوازدهم هست.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از همکاران عزیزمان در نشـــر الگو، آقای احمد منصوری برای مطالعه و ویراســـتاری علمی، خانم‌ها سوده زارعی و عاطفه ربیعی برای مطالعه و ویراســـتاری فنی، خانم مریم احمدی برای صفحه‌آرایی و خانم ســـتین مختار مسئول واحد ویراستاری و حروف‌چینی تشکر و قدردانی کنم.

براتون کلی روزهای قشنگ آرزو می‌کنم

سایه پرهیزکاری

فهرست مطالب

آزمون‌های درس به درس و نیم‌سال

آزمون ۱: درس اول ۲
آزمون ۲: درس دوم (۱) ۳
آزمون ۳: درس دوم (۲) ۴
آزمون ۴: درس سوم (۱) ۵
آزمون ۵: درس سوم (۲) ۶
آزمون ۶: درس چهارم (۱) ۷
آزمون ۷: درس چهارم (۲) ۸
آزمون ۸: درس پنجم (۱) ۹
آزمون ۹: درس پنجم (۲) ۱۰
آزمون ۱۰: درس ششم (۱) ۱۱
آزمون ۱۱: درس ششم (۲) ۱۲
آزمون ۱۲: نیم‌سال اول (۱) ۱۳
آزمون ۱۳: نیم‌سال اول (۲) ۱۵
آزمون ۱۴: نیم‌سال اول (۳) ۱۶
آزمون ۱۵: درس هفتم (۱) ۱۸
آزمون ۱۶: درس هفتم (۲) ۱۹
آزمون ۱۷: درس هشتم (۱) ۲۰
آزمون ۱۸: درس هشتم (۲) ۲۱
آزمون ۱۹: درس نهم (۱) ۲۲
آزمون ۲۰: درس نهم (۲) ۲۳
آزمون ۲۱: درس دهم (۱) ۲۴
آزمون ۲۲: درس دهم (۲) ۲۵
آزمون ۲۳: نیم‌سال دوم (۱) ۲۶
آزمون ۲۴: نیم‌سال دوم (۲) ۲۸
آزمون ۲۵: نیم‌سال دوم (۳) ۳۰

آزمون‌های جامع (شبیه‌ساز نهایی و نهایی)

آزمون ۲۶: جامع (۱) – شبیه‌ساز نهایی ۳۲
آزمون ۲۷: جامع (۲) – شبیه‌ساز نهایی ۳۳
آزمون ۲۸: جامع (۳) – شبیه‌ساز نهایی ۳۵
آزمون ۲۹: جامع (۴) – شبیه‌ساز نهایی ۳۶
آزمون ۳۰: جامع (۵) – شبیه‌ساز نهایی ۳۸
آزمون ۳۱: جامع (۶) – شبیه‌ساز نهایی ۳۹
آزمون ۳۲: جامع (۷) – شبیه‌ساز نهایی ۴۱
آزمون ۳۳: جامع (۸) – نهایی اردیبهشت ۱۴۰۲ ..... ۴۲
آزمون ۳۴: جامع (۹) – نهایی مرداد ۱۴۰۲ ..... ۴۴
آزمون ۳۵: جامع (۱۰) – نهایی دی ۱۴۰۲ ..... ۴۶
آزمون ۳۶: جامع (۱۱) – نهایی خرداد ۱۴۰۳ ..... ۴۸
آزمون ۳۷: جامع (۱۲) – نهایی شهریور ۱۴۰۳ ..... ۵۰
آزمون ۳۸: جامع (۱۳) – نهایی دی ۱۴۰۳ ..... ۵۲
پاسخ‌های تشریحی ۵۶
آزمون ۳۹: جامع (۱۴) – نهایی خرداد ۱۴۰۴ ..... ۷۵
آزمون ۴۰: جامع (۱۵) – نهایی شهریور ۱۴۰۴ ..... ۷۷
آزمون ۴۱: جامع (۱۶) – نهایی دی ۱۴۰۴ ..... ۸۱
آزمون ۴۲: جامع (۱۷) – نهایی تیر ۱۴۰۵ ..... ۸۳

آزمون ۹

موضوع آزمون: درس پنجم (۲)

صفحات پاسخ: ۵۸

امتحان نهایی: **دین و زندگی ۳**	رشته: **ریاضی فیزیک - علوم تجربی**	**تألیفی**	مدت امتحان: **۳۰ دقیقه**

ردیف	سؤالات	نمره
	با تدبّر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.	
۱	**آیات زیر به کدام‌یک از شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان اشاره دارند؟** **الف)** ﴿ذلِکَ بما قَدَّمَت اَیدیکُم وَ اَنَّ اللهَ لَیسَ بِظَلّام للعبید﴾ **ب)** ﴿قَد جاءَکُم بَصائِرُ مِن رَبِّکُم﴾	۱
	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۲	**حتی کسی که اختیار را انکار می‌کند، در عمل آن را اثبات می‌کند.**	۰/۵
۳	**اختیار یک حقیقت وجدانی است.**	۰/۵
۴	**جهان بر اساس قواعدی بنا شده است که توسط انسان قابل یافتن نیستند.**	۰/۵
۵	**مبنای تصمیم‌گیری‌های انسان و تعیین‌کنندهٔ سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد.** (خرداد ۹۹)	۰/۵
۶	**در علل طولی هر عامل به طور مستقیم، نقش خاصی را برعهده دارد.**	۰/۵
	گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.	
۷	**بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم» به کدام یک از شواهد وجود اختیار اشاره دارد؟** **۱)** احساس رضایت یا پشیمانی **۲)** تفکر و تصمیم	۰/۵
۸	**مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و ارادهٔ الهی ایجاد می‌شوند، وابستگی‌شان به کدام مورد است؟** (شهریور ۱۴۰۰) **۱)** قضای الهی **۲)** تقدیر الهی	۰/۵
	کشف ارتباط	
۹	**هریک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است)** **الف)** ﴿اِنا هَدَیناهُ السَّبیل اِما شاکِراً و اِما کَفوراً﴾ **ب)** هیچ‌گویی سنگ را فردا بیا / ور نیایی من دهم بد را سزا؟ **ج)** گر نبودی اختیار این شرم چیست / این دریغ و خجلت و آزرم چیست؟ **۱)** مسئولیت‌پذیری شاهدی بر وجود اختیار **۲)** وجود قوهٔ اختیار در انسان **۳)** زمینه‌ساز شکوفایی اختیار **۴)** احساس پشیمانی شاهدی بر وجود اختیار	۱/۵
	به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.	
۱۰	**با وجود داشتن چه قدرتی در انسان، او می‌تواند مسیر رشد و کمال را تا جایی پیش برود که فقط خداوند به عظمت آن آگاه است؟**	۰/۵
۱۱	**وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از چیست؟**	۰/۵
۱۲	**مجموعه عواملی که کار نوشتن را انجام می‌دهند، از کدام نوع علت است؟**	۰/۵
۱۳	**چرا فقط با زندگی در یک جهان قانونمند امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد؟**	۰/۵
	به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.	
۱۴	**معنی اینکه قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است، چیست؟**	۱
۱۵	**مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟** (خرداد ۱۴۰۰)	۱
	موفّق باشید.	۱۰

ردیف	سؤالات	نمره
	کشف ارتباط	
۱۸	**هر یک از عبارات سمت راست با کدام یک از عبارات سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک عبارت در سمت چپ اضافه است.)** (خرداد ۹۹) **الف)** خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. **ب)** مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می‌کنند. **ج)** تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است. **۱)** توحید در ربوبیت **۲)** توحید در مالکیت **۳)** توحید در خالقیت **۴)** توحید در ولایت	۱/۵
	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۹	**با توجه به استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش، از بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب‌دهی» چه مفهومی دانسته می‌شود؟** (شهریور ۱۴۰۲)	۰/۵
۲۰	**در چه صورت یک نظام اجتماعی، توحیدی است؟** (خرداد ۹۸)	۰/۵
۲۱	**ابتلاء در لغت به چه معناست؟**	۰/۵
۲۲	**اجزاء تشکیل‌دهندهٔ هر عمل را نام ببرید.**	۰/۵
۲۳	**اینکه پس از انجام کار اشتباه، احساس پشیمانی می‌کنیم، نشانگر چیست؟**	۰/۵
۲۴	**مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای انسان چیست؟** (دی ۱۴۰۲)	۰/۵
۲۵	**رسول خدا (ص) از مشرکان می‌خواست با گفتن چه جمله‌ای دست از شرک و بت‌پرستی بردارند؟**	۰/۵
	به سؤالات زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید.	
۲۶	**اگر همه خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خودشان را دنبال کنند و فقط منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، چه اتفاقی در جامعه می‌افتد؟**	۱/۵
۲۷	**راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او چگونه موجب تقویت اخلاص می‌شود؟** (خرداد ۱۴۰۲)	۱
۲۸	**چرا بدون قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید؟**	۱
۲۹	**رابطهٔ بین «خدا و جهان» را با رابطهٔ «بنا با مسجد» مقایسه کنید.**	۲
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۱۴

موضوع آزمون: نیم‌سال اول (۳)

صفحات پاسخ: ۶۱

امتحان نهایی: **دین و زندگی ۳**	رشته: **ریاضی فیزیک - علوم تجربی**	**تألیفی**	مدت امتحان: **۸۰ دقیقه**

ردیف	سؤالات	نمره
	با تدبّر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.	
۱	**با توجه به آیهٔ شریفهٔ ﴿اَللّهُ نورُ السَّماواتِ وَ الاَرضِ ...﴾ نور بودن خداوند به چه معناست؟** (خرداد ۱۴۰۰)	۰/۵
۲	**با توجه به آیهٔ ﴿وَ مِنَ النّاسِ مَن یَعبُدُ اللهَ علی حَرفٍ فَاِن اَصابَه خَیرُ...﴾ پرستشی که از روی ایمان باشد، با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟**	۱
۳	**چرا رسول خدا (ص) فرموده‌اند، «در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خداوند تفکر نکنید.»؟**	۱/۵
۴	**کدام گزینه دربارهٔ آیهٔ ﴿انّا هَدَیناهُ السَّبیل اِمّا شاکِراً و امّا کفوراً﴾ درست است؟** **۱)** به وجود اختیار در انسان اشاره دارد. **۲)** به قضا و قدر الهی اشاره دارد. **۳)** تفکر و تصمیم از شواهد وجود اختیار است.	۰/۵
	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۵	**میان امتحان الهی و امتحان بشری، تفاوتی وجود ندارد.**	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۶	در اسلام، اخلاص شرط قبولی اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می‌دارد. (شهریور ۹۹)	۰/۵
۷	انسان موحّد می‌داند که موجودات جهان مخلوق خدا هستند و فقط در برابر خدا مسئولند و مسئولیتی نسبت به یکدیگر ندارند.	۰/۵
۸	اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی موجودات، وابسته به قضای الهی است. (شهریور ۹۹)	۰/۵
۹	وجود اختیار در انسان نیازی به استدلال ندارد. (شهریور ۱۴۰۲)	۰/۵
۱۰	اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والا و هدفی غیرقابل دسترس است.	۰/۵
۱۱	پرستش و اطاعت خداوند به عنوان تنها مبدأ و خالق جهان، بیانگر توحید در خالقیت است. (خرداد ۱۴۰۲)	۰/۵
	گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.	
۱۲	«سوزانندهٔ درخت اخلاص» و «عامل ارزشمندی یک عمل» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ (خرداد ۱۴۰۳) ۱) گناه - معرفت و آگاهی ۲) تمایلات درونی - راز و نیاز با خداوند	۰/۵
۱۳	یکی از عام‌ترین و فراگیرترین سنت‌های حاکم بر زندگی انسان کدام است؟ ۱) ابتلاء ۲) توفیق الهی	۰/۵
۱۴	منظور از شناخت اولیهٔ خداوند، کدام گزینه است؟ (خرداد ۱۴۰۳) ۱) تفکر دربارهٔ نیازمند بودن جهان به خدا در پیدایش ۲) درک حضور خدا بر اساس فطرت خویش	۰/۵
۱۵	مهم‌ترین رکن یک جامعه چیست؟ ۱) ملت ۲) حکومت	۰/۵
	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید:	
۱۶	شرک در خالقیت:	۰/۵
۱۷	علل طولی:	۱
	کشف ارتباط	
۱۸	هر یک از عبارات سمت راست با کدام عبارت سمت چپ ارتباط دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) **الف)** هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ — ۱) تفکر و تصمیم **ب)** این که فردا این کنم یا آن کنم؟ — ۲) مسئولیت‌پذیری **ج)** گر نبودی اختیار این شرم چیست؟ — ۳) احساس رضایت یا پشیمانی	۱/۵
	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۹	نیت خالص در عمل انسان مؤمن به کدام حُسن اشاره دارد؟ (خرداد ۱۴۰۰)	۰/۵
۲۰	ثمرهٔ درک نیازمندی به خدای بی‌نیاز چیست؟ (شهریور ۹۸)	۰/۵
۲۱	اصل و حقیقت توحید را بیان کنید.	۰/۵
۲۲	عوامل درونی مانند داشتن روحیهٔ حق‌پذیری، نقشی تعیین‌کننده در کسب کدام سنت الهی دارد؟	۰/۵
۲۳	با توجه به بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید»، «در هر چیزی، اول خدا را دیدن» مشروط به چیست؟ (شهریور ۱۴۰۲)	۰/۵
۲۴	از کجا نتیجه می‌گیریم که خدا تنها مالک جهان است؟	۰/۵
۲۵	راه‌های تقویت اخلاص را فقط نام ببرید.	۱/۵
	به سؤالات زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید.	
۲۶	امام علی (ع) در موضوع برخاستن از زیر سایهٔ دیوار کج، چه نگرشی را دربارهٔ اعتقاد به قدر و قضای الهی به یاران آموخت؟ (دی ۱۴۰۲)	۱
۲۷	کسانی که می‌پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، تصورشان از تقدیر چیست؟ شرح دهید.	۱/۵
۲۸	در مبحث «توحید در ربوبیّت» هنگامی که کشاورز رابطهٔ خود را با خداوند بررسی می‌کند، به چه نتایجی می‌رسد؟ (دی ۱۴۰۱)	۱
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۲۵

موضوع آزمون: نیم‌سال دوم (۳)

صفحات پاسخ: ۶۵

امتحان نهایی: دین و زندگی ۳	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	تألیفی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	با تدبّر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.	
۱	چرا در آیهٔ ﴿وَ لاتَقرَبُوا الزِّنیٰ اِنَّهُ کانَ فاحِشَةً وَ ساءَ سبیلاً﴾ انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟ (خرداد ۹۹)	۰/۵
۲	با توجه به آیهٔ ﴿مَن آمَنَ بِاللهِ وَ الیَومِ الآخِرِ وَ عَمِلَ صالِحاً فَلَهُم اَجرُهُم عِندَ رَبِّهِم وَ لاخَوفٌ عَلَیهِم ...﴾ دو معیار تمدن اسلامی را بنویسید.	۰/۵
۳	با توجه به این حدیث امام علی (ع) توبه چه کاری انجام می‌دهد؟ «اَلتَّوبَةُ تُـطَهِرُ القُلوبَ وَ تَغسِلُ الذُّنوبَ»	۰/۵
۴	با تدبر در آیهٔ شریفهٔ ﴿لا تَقنَطوا مِن رَحمَةِ اللّهِ اِنَّ اللّهَ یَغفِرُ الذُّنوبَ جَمیعاً ...﴾ با توبه کدام گناهان بخشیده می‌شود؟ (خرداد ۱۴۰۰)	۰/۵
۵	کدام سـخن امام موسـی کاظم (ع) باعث انقلاب درونی در «بشـر بن حارث» شـد؟ سـخن امام (ع) چه تأثیری بر او گذاشت؟ (خرداد ۱۴۰۳)	۱
۶	آیهٔ شریفهٔ ﴿یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا اَطیعُوا اللّهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ وَ اُولِی الاَمرِ مِنکُم﴾ به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟ (خرداد ۹۸)	۰/۵
	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۷	توبه اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد، گناهان را به حسنات تبدیل می‌نماید. (دی ۱۴۰۰)	۰/۵
۸	دورهٔ جوانی، دورهٔ تثبیت خوی و خصلت‌هاست. (خرداد ۹۸ و خرداد ۱۴۰۱)	۰/۵
۹	زندگی دینی، تنها شیوهٔ مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی انسان‌های خردمند است.	۰/۵
۱۰	میان نعمت‌های الهی در آخرت و باید و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است.	۰/۵
۱۱	یکی از وظایف ما مسلمانان در حوزهٔ علم، ترسیم چهرهٔ عقلانی و منطقی دینِ اسلام است. (شهریور ۱۴۰۰)	۰/۵
	گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.	
۱۲	دربارهٔ زمان توبه، کدام مورد صحیح است؟ (شهریور ۱۴۰۱) ۱) زمانی که، امکان توبه بیشتر، انجام آن آسان‌تر و جبرانش راحت‌تر باشد. ۲) وقتی که، خصلت‌ها در انسان تثبیت نشده باشد و انعطاف آدمی کم شده باشد.	۰/۵
۱۳	کدام گزینه دربارهٔ توبهٔ اجتماعی درست است؟ (دی ۱۴۰۱) ۱) لازم نیست که انحراف‌های اجتماعی ضرروتاً در مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند. ۲) کوتاهی در انجام «امر به معروف و نهی از منکر» اصلاح جامعه برای تحقق توبهٔ اجتماعی را مشکل می‌سازد. ۳) حساسیت مردم در برابر گناهان اجتماعی، مانع گسترش این گناهان نمی‌شود.	۰/۵
۱۴	در زمینهٔ احکام الهی کدام گزینه صحیح است؟ (خرداد ۱۴۰۲) ۱) دانستن حکمت احکام الهی بر همه واجب است. ۲) برای فهم حکمت احکام الهی از علوم مختلف می‌توان کمک گرفت. ۳) در وضع احکام الهی، نظر و علاقهٔ اکثریت مردم ملاک است.	۰/۵
۱۵	کدام گزینه دربارهٔ وضعیت زنان در دورهٔ قبل از اسلام نادرست است؟ (دی ۱۴۰۱) ۱) همچون کالا تلقی می‌شدند. ۲) از حق مالکیت برخوردار بودند. ۳) تولد دختر موجب سرافکندگی خانواده‌اش بود.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
	مفهوم و اصطلاح زیر را تعریف کنید.	
۱۶	**توبهٔ اجتماعی:**	۱
	کشف ارتباط	
۱۷	**هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ ارتباط بیشتری دارد؟ (در ستون چپ یک عبارت اضافی است.)** (شهریور ۱۴۰۰ با کمی تغییر) **الف)** بهترین زمان برای توبه **ب)** از ویژگی‌های جامعهٔ عدالت‌محور **ج)** از آثار مثبت حوزهٔ عدل و قسط در تمدن جدید **۱)** دورهٔ جوانی **۲)** توجه به قانون **۳)** علم‌زدگی **۴)** فراهم نمودن امکان رشد برای همهٔ انسان‌ها	۱/۵
	به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.	
۱۸	**مهم‌ترین راه اصلاح و معالجهٔ جامعه از بیماری‌ها و انحرافات اجتماعی چیست؟** (دی ۱۴۰۰ و خرداد ۱۴۰۱)	۰/۵
۱۹	**مهم‌ترین حق خداوند بر بنده چیست؟** (شهریور ۱۴۰۰)	۰/۵
۲۰	**برای اینکه انسان متوجه زشتی گناه خود نشود، شیطان از چه حیله‌ای استفاده می‌کند؟** (شهریور ۱۴۰۲)	۰/۵
۲۱	**چنان‌که می‌دانیم شیطان با حیله‌هایی به دنبال دور کردن انسان از توبه است.** (خرداد ۱۴۰۳) **الف)** آن «حیله‌ها» را نام ببرید. **ب)** از کدام «حیله» بیشتر برای گمراه کردن جوانان استفاده می‌کند؟	۱
۲۲	**پس از توبه، عامل تداومِ پاکی جان و دل انسان‌ها چیست؟** (خرداد ۱۴۰۲)	۰/۵
۲۳	**چگونه بسیاری از مردم در جوامع غربی دریافتند که نمی‌توان سعادت را تنها در «علم تجربی» جستجو کرد؟** (دی ۱۴۰۱)	۰/۵
۲۴	**گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟** (خرداد ۹۸ و دی ۹۹ و دی ۱۴۰۰)	۰/۵
۲۵	**عواملی که در صدر اسلام، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست داد بنویسید.**	۱
	احکام	
۲۶	**حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید. (یک مورد اضافی است)** (شهریور ۹۸) **(واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب)** **۱)** شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صلهٔ رحم **۲)** اسراف در مصرف آب، بنزین، مواد غذایی، پوشاک و انرژی **۳)** فراهم کردن زیرساخت‌های لازم توسط دولت اسلامی برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی **۴)** توزیع انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی	۱
	به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.	
۲۷	**منظور از «انقلاب علیه خود» در توبه چیست؟** (شهریور ۱۴۰۱)	۱
۲۸	**دوست حمید به او گفت: در یک سایت شرط‌بندی عضو شده و از این طریق پول خوبی به‌دست آورده است. حمید گفت: «مگر نمی‌دانی که شرط‌بندی و قمار در اسلام حرام است؟». دلایل حرام شمرده شدن شرط‌بندی و قمار در اسلام را بنویسید.** (خرداد ۱۴۰۳)	۱
۲۹	**آثار مثبت تمدن دورهٔ قرون وسطی را برای مردم اروپا بنویسید. (۳ مورد)** (خرداد ۱۴۰۲)	۱/۵
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۲۸

موضوع آزمون: جامع (۳) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۶۷

امتحان نهایی: دین و زندگی ۳	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	تألیفی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	با تدبّر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.	
۱	طبقه آیهٔ ﴿یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا لاتَتَّخِذوا عَدُوّی وَ عَدُوَّکُم اَولیاءَ...﴾ چرا مسلمانان نباید دشمن خدا را به دوستی بگیرند؟	۰/۵
۲	در مورد این فرمودهٔ الهی توضیح دهید: «پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است.»	۱
۳	یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی با توجه به آیهٔ ﴿یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ وَ اُولِی الاَمرِ مِنکُم﴾ را بنویسید.	۰/۵
۴	مطابق آیهٔ شریفهٔ ﴿وَ مِنَ النّاسِ مَن یَعبُدُ اللّهَ عَلی حَرفٍ ...﴾ چرا برخی از مردم در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد، دو روش متفاوت پیش می‌گیرند؟	۰/۵
۵	با توجه به حدیث «تَفَکَّروا فی کُلِّ شَیءٍ وَ لا تَفَکَّروا فی ذاتِ اللهِ» آیا انسان از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟ چرا؟	۱
	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۶	توانایی پیامبر اکرم (ص) در برآوردن حاجات به زمان حیات دنیوی ایشان اختصاص دارد.	۰/۵
۷	قانونمندی جهان خلقت، مختص پدیده‌های طبیعی است.	۰/۵
۸	خداوند نور هستی است، یعنی بیشتر موجودات، وجود خود را از او می‌گیرند.	۰/۵
۹	شرکت در مجالس شادی، جشن عروسی و جشن‌های مذهبی و ملی واجب است.	۰/۵
	گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.	
۱۰	در کدام علل پیدایش یک پدیده، هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است؟ ۱) علل طولی ۲) علل عرضی	۰/۵
۱۱	قرآن؛ اخلاق، احکام و همهٔ اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر چه مداری قرار داده است؟ ۱) توحید ۲) معاد	۰/۵
۱۲	کدام جزء عمل، به منزلهٔ روح عمل است؟ ۱) قصد و نیت ۲) شکل عمل	۰/۵
	مفهوم و اصطلاح زیر را تعریف کنید.	
۱۳	ابتلاء:	۱
	کشف ارتباط	
۱۴	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام عبارت سمت چپ ارتباط بیشتری دارد؟ (در ستون چپ، یک عبارت اضافی است.) **الف)** پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشهٔ او نگذارم **ب)** آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار **ج)** برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه ۱) دستیابی به درجاتی از حکمت ۲) مراقبت از حریم دل برای وارد نشدن شرک به آن ۳) ارتباط دقیق بین ایمان به خدا و اخلاص ۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان	۱/۵
	با توجه به متن به سؤال زیر پاسخ دهید.	
۱۵	«هر چه خودشناسی فرد بیشتر باشد، درک بیشتری از فقر و نیاز خود خواهد داشت.» این امر در نهایت باعث افزایش چه چیزی در انسان می‌شود؟	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
	به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.	
۱۶	در چه حالتی توبه رخ می‌دهد؟	۰/۵
۱۷	تمدّن دوم اروپا چگونه آغاز شد؟	۱
۱۸	چه کسی دچار شرک در خالقیت می‌شود؟	۰/۵
۱۹	با زندگی در چه جهانی، امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد؟	۰/۵
۲۰	در نگاه قرآن، یتیمان را از خود راندن و دیگران را به اطعام مساکین تشویق ننمودن، آدمی را در زمرهٔ چه کسانی قرار می‌دهد؟	۰/۵
	به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.	
۲۱	بررسی ضعف‌ها و قوت‌های تمدن جدید چه کمکی به ما می‌کند؟	۱
۲۲	ظهور پدیدهٔ استعمار از پیامدهای منفی تمدن جدید در کدام حوزه بود و چه پیامدهایی داشت؟	۱/۵
۲۳	رفتار پیامبر (ص) با دخترش فاطمه (س) چگونه بود؟	۱
۲۴	آیا گفتن یا نگفتن «استغفرالله» در توبه حتماً لازم است؟ توضیح دهید.	۱/۵
۲۵	چرا نمی‌توان باید و نبایدهای دینی را با قوانین بشری مقایسه کرد؟ (با ذکر مثال توضیح دهید.)	۱
۲۶	یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی و فاصلهٔ طبقاتی در کشورها کدام است و چه نتایجی دارد؟	۱
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۲۹

موضوع آزمون: جامع (۴) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۶۷ تا ۶۸

امتحان نهایی: دین و زندگی ۳	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	تألیفی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	با تدبّر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.	
۱	آیهٔ ﴿کُلُّ نفسٍ ذائِقَةُ المَوتِ و نَبلوکُم بِالشَّرِّ وَ الخَیرِ فِتنَةً وَ اِلَینا تُرجَعُونَ﴾ به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۰/۵
۲	با توجه به آیهٔ ﴿اَفَمَن اَسَّسَ بُنیانَه عَلیٰ تَقویٰ مِنَ اللّهِ وَ رِضوانٍ خَیرٌ...﴾ زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌ای بنا می‌شود؟	۰/۵
۳	در کدام یک از آیات زیر، به راه راست و درست زندگی اشاره شده است؟ ۱) ﴿اِنَّ اللّهَ رَبّی وَ رَبُّکُم فَاعبُدوُه هذا صراطٌ مستقیمٌ﴾ ۲) ﴿یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا لاتَتَّخِذوا عَدُوّی وَ عَدُوَّکُم اَولیاءَ﴾	۰/۵
۴	با توجه به آیهٔ ﴿اُدعُ اِلیٰ سَبیلِ رَبِّکَ بِالحِکمَةِ وَ المَوعِظَةِ الحَسَنَةِ وَ جادِلهُم بِالَّتی هِیَ اَحسَنُ﴾ سه روش صحیح دعوت را بیان کنید.	۱/۵
	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۵	توحید عملی دارای دو بُعد فردی و سیاسی است.	۰/۵
۶	اختیار که یک حقیقت وجدانی است در هر انسانی یافت نمی‌شود.	۰/۵
۷	تمام انسان‌های موحّد به درجاتی از بصیرت می‌رسند که می‌توانند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهند.	۰/۵
۸	تجمّل‌گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی یک کشور است.	۰/۵

۱۱ با تلاش خود انسان (ص ۴۳) (۰/۵)

۱۲ اول، نیت (هدف یا قصد) (۰/۲۵)، دوم شکل و ظاهر عمل (۰/۲۵) (ص ۴۳)

۱۳ بندگی خالصانهٔ خداوند پاداش‌هایی دارد که چه بسا در ذهن ما نگنجد و از تصور و تخیل ما فراتر رود. (۰/۵) از جملهٔ این پاداش‌های وصف‌نشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه خداوند است. (۰/۵) (ص ۴۸)

۱۴ اگر انسان در اخلاص پیش برود (۰/۵)، به مرحله‌ای می‌رسد که فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد، چرا که شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان بااخلاص را ندارد. (۰/۵) (ص ۴۷)

پاسخ آزمون (۷) - درس چهارم (۲)

۱ عبادت (پرستش) خدا (ص ۴۳) (۰/۵)

۲ چون مؤمنان با توجه به مراتب اخلاصشان بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند. (ص ۴۴) (۰/۵)

۳ چون گناه ریشهٔ اخلاص و بندگی را می‌سوزاند و آن را به تدریج از بین می‌برد. (ص ۴۷) (۰/۵)

۴ ص (ص ۴۴) (۰/۵)

۵ غ، یکی از میوه‌های اخلاص است. (ص ۴۷) (۰/۵)

۶ گزینهٔ (۲) (ص ۴۴) (۰/۵)

۷ گزینهٔ (۱) (ص ۴۸) (۰/۵)

۸ حُسن فعلی به این معناست که کار به‌درستی (۰/۵) و به همان صورت که خداوند فرمان داده است (۰/۵) انجام شود. (ص ۴۵)

۹ حکمت به معنای علم محکم و استوار (۰/۲۵) و به دور از خطاست (۰/۲۵) که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد (۰/۲۵) و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود. (۰/۲۵) (ص ۴۶)

۱۰ الف) ۳ (ص ۴۸) (۰/۵) ب) ۲ (ص ۴۷) (۰/۵)

۱۱ حُسن فاعلی: ساختن مدرسه (۰/۵) حُسن فعلی: ندارد (۰/۵) (برای حُسن فعلی نباید چیزی نوشته شود و نوشتن جمله‌ای برای حسن فعلی، نمره تعلق نمی‌گیرد. حتماً باید به نداشتن حُسن فعلی اشاره شود.) (ص ۴۵)

۱۲ تقرّب به خدا (ص ۴۳) (۰/۵)

۱۳ دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد. (ص ۴۷) (۰/۵)

۱۴ افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات. (ذکر ۲ مورد کافی است) (ص ۴۵ و ۴۷) (هر مورد ۰/۲۵)

۱۵ با پاداش فردی که در نماز جماعت شرکت کرده است. (۰/۵) چون قصد و نیت به منزلهٔ روح عمل است. (ص ۴۴) (۰/۵)

پاسخ آزمون (۸) - درس پنجم (۱)

۱ تفکر و تصمیم‌گیری (ص ۵۵) (۰/۵)

۲ قوهٔ اختیار (ص ۵۴ و ۵۵) (۰/۵)

۳ غ، بعضی از امور اختیاری نیستند مانند تپش قلب. (ص ۵۳) (۰/۵)

۴ غ، برای تصمیم‌گیری نیازی به اختیار مطلق نیست. (ص ۵۳) (۰/۵)

۵ غ، ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ الهی است. (ص ۵۹) (۰/۵)

۶ ص (ص ۵۷) (۰/۵)

۷ گزینهٔ (۳)، هر ۳ مورد شاهدی بر وجود اختیار هستند. (ص ۵۴) (۰/۵)

۸ اختیار که به معنای توانایی بر انجام یک کار (۰/۲۵) و یا ترک آن است (۰/۲۵)، یک حقیقت وجدانی است (۰/۲۵) و هر انسانی آن را در خود می‌یابد (۰/۲۵) و می‌بیند که شبانه‌روز در حال تصمیم گرفتن برای انجام یک کار و یا ترک آن است. (ص ۵۳)

۹ الف) ۲ ب) ۳ ج) ۱ (ص ۵۴) (هر مورد ۰/۵)

۱۰ چون هر کسی خودش را مسئول کارهایش می‌داند. (ص ۵۴) (۰/۵)

۱۱ کلیهٔ روابط (ص ۵۷) (۰/۵)

۱۲ چون حتی اگر بخواهد آن را انکار کند باز هم این کار اختیاری است و با خواست و ارادهٔ خود انجام داده است (حتی فردی که اختیار را در سخن انکار می‌کند در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند). (نوشتن هر یک از دو عبارت کافی است) (ص ۵۳ و ۵۸) (۰/۵)

۱۳ زیرا نقشهٔ جهان با همهٔ موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آنِ خداست و از علم خداست (قدر) (۰/۵) و اجرا و پیاده کردن آن نیز به ارادهٔ خداست (قضا). (۰/۵) (ص ۵۶)

۱۴ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از ارادهٔ الهی و خواست خداست. (۰/۵) در فعل اختیاری تا زمانی که ما ارادهٔ کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد. (۰/۲۵) در عین حال وجود ما، ارادهٔ ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به ارادهٔ خداوند است (۰/۵) یعنی ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداست. (۰/۲۵) (ص ۵۹)

پاسخ آزمون (۹) - درس پنجم (۲)

۱ الف) مسئولیت‌پذیری ب) تفکر و تصمیم (ص ۵۵) (هر مورد ۰/۵)

۲ ص (ص ۵۳) (۰/۵)

۳ ص (ص ۵۳) (۰/۵)

۴ غ (ص ۵۷) (۰/۵)

۵ ص (ص ۵۳) (۰/۵)

۶ غ، در علل عرضی هر عامل به طور مستقیم و مستقل نقشی برعهده دارد. (ص ۵۹) (۰/۵)

۷ گزینهٔ (۲) (ص ۵۴) (۰/۵)

۸ گزینهٔ (۱) (ص ۵۶) (۰/۵)

۹ الف) ۲ (ص ۵۴ و ۵۵) (۰/۵) ب) ۱ (ص ۵۴) (۰/۵) ج) ۴ (ص ۵۴) (۰/۵)

۱۰ اختیار (ص ۵۵) (۰/۵)

۱۱ ارادهٔ الهی (خواست خدا) (ص ۵۹) (۰/۵)

۱۲ علل طولی (ص ۵۹) (۰/۵)

۱۳ چون اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست باید دست به چه انتخابی بزند. (ص ۵۶) (۰/۵)

۱۴ یعنی نقشهٔ جهان با همهٔ موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آنِ خدا و از علم خداست (قدر) (۰/۵) و اجرا و پیاده کردن آن هم به ارادهٔ خداست (قضا). (۰/۵) (ص ۵۶)

۱۵ مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علمِ خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آن‌ها را تعیین می‌کند به تقدیر الهی وابسته هستند (۰/۵) و از آن جهت که با فرمان و حکم و ارادهٔ الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند. (۰/۵) (ص ۵۶)

پاسخ آزمون (۱۴) - نیم‌سال اول (۳)

۱ یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می‌گیرند (به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصهٔ هستی می‌گذارند). (درس ۱ ص ۱۱) (۰/۵)

۲ اگر پرستش از روی ایمان باشد شخص در مقابل سختی‌ها محکم و استوار بوده و آن‌ها را زمینهٔ رشد و شکوفایی از طرف خداوند می‌داند. (۰/۵) اما اگر پرستش از روی تردید باشد، در مواجهه با خیر خوشحال و در مواجهه با سختی‌ها تحمل ندارد. (درس ۳ ص ۳۴) (۰/۵)

۳ چون از موضوعاتی است که نامحدود است و ذهن ما گنجایش درک آن‌ها را ندارد. (۰/۵) در واقع، ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم (۰/۲۵). خداوند حقیقی نامحدود دارد، در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید (۰/۲۵). بنابراین با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفاتش را می‌توانیم بشناسیم، اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. (۰/۵) (درس ۱ ص ۱۲)

۴ گزینهٔ (۱) (درس ۵ ص ۵۵) (۰/۵)

۵ غ، میان امتحان الهی و امتحان بشری تفاوت وجود دارد. (درس ۶ ص ۶۸) (۰/۵)

۶ ص (درس ۴ ص ۴۴) (۰/۵)

۷ غ، انسان موحّد، خود را در برابر سایر انسان‌ها نیز مسئول می‌داند. (درس ۳ ص ۳۳) (۰/۵)

۸ غ، این امور وابستهٔ قدر الهی است. (درس ۵ ص ۵۷) (۰/۵)

۹ ص (درس ۵ ص ۵۴) (۰/۵)

۱۰ غ، معرفتی عمیق و والا اما هدفی قابل دسترس است. (درس ۱ ص ۱۲) (۰/۵)

۱۱ غ، بیانگر توحید عملی است. (درس ۲ ص ۱۹) (۰/۵)

۱۲ گزینهٔ (۱) (درس ۴ ص ۴۶ و ۴۷) (۰/۵)

۱۳ گزینهٔ (۱) (درس ۶ ص ۶۸) (۰/۵)

۱۴ گزینهٔ (۲) (درس ۱ ص ۷) (۰/۵)

۱۵ گزینهٔ (۲) (درس ۳ ص ۳۵) (۰/۵)

۱۶ اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خالق آفریده‌اند، گرفتار شرک در خالقیت شده است. (درس ۲ ص ۲۱) (۰/۵)

۱۷ گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این گونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می‌کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. (درس ۵ ص ۵۸) (۱)

۱۸ الف) ۲ ب) ۱ ج) ۳ (درس ۵ ص ۵۴) (هر مورد ۰/۵)

۱۹ حُسن فاعلی (درس ۴ ص ۴۵) (۰/۵)

۲۰ افزایش عبودیت و بندگی (درس ۱ ص ۱۱) (۰/۵)

۲۱ توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است یعنی خدا بی‌همتاست و شریکی ندارد. (درس ۲ ص ۱۹) (۰/۵)

۲۲ توفیق الهی (امداد خاص) (درس ۶ ص ۷۱) (۰/۵)

۲۳ دل آدمی به نور و صفای معرفت و شناخت رسیده باشد. (درس ۱ ص ۱۱) (۰/۵)

۲۴ از آنجا که تنها خالق جهان است. (درس ۲ ص ۱۹) (۰/۵)

۲۵ ۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند
۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او
۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (درس ۴ ص ۴۷-۴۵) (هر مورد ۰/۵)

۲۶ امام علی (ع) آموخت که اعتقاد به قدر و قضا نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است. (۰/۵) جهان آفرینش مجموعه‌ای از قدرها و قضاهای الهی است که انسان باید با تشخیص درست بهترین‌ها را انتخاب کند. (۰/۵) (درس ۵ ص ۲۴)

۲۷ برخی که می‌پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند. (۰/۵) در حالی که دیدیم معنای قدر و قضای الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعدهٔ خاص خود را دارد و تمام جهان بر اساس قواعدی بنا شده است و این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است. (۰/۵) پس بدون قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید. (درس ۵ ص ۵۷) (۰/۵)

۲۸ وقتی رابطهٔ خود را با خدا بررسی می‌کند، می‌بینند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست (۰/۵) و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است. (۰/۲۵) در نتیجه، در می‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهندهٔ اصلی زراعتِ او خداست. (۰/۲۵) (درس ۲ ص ۲۰)

پاسخ آزمون (۱۵) - درس هفتم (۱)

۱ ناامید کردن از رحمت الهی (ص ۸۴) (۰/۵)

۲ پشیمانی (ص ۸۲) (۰/۵)

۳ مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است. (ص ۸۲) (۰/۵)

۴ غ، در میان مخلوقات، انسان موجودی است که می‌تواند علاوه بر موانع بیرونی، در برابر موانع درونی نیز ایستادگی کرده و حتی علیه خود انقلاب کند. (ص ۸۱) (۰/۵)

۵ غ، دورهٔ پیری دورهٔ کم شدن انعطاف است. (ص ۹۲) (۰/۵)

۶ غ، اگر واقعاً در دل «استغفرالله» گفته باشد، لازم نیست حتماً آن را بر زبان جاری کند. (ص ۸۲) (۰/۵)

۷ ص (ص ۸۵) (۰/۵)

۸ گزینهٔ (۱) (ص ۸۵) (۰/۵)

۹ گزینهٔ (۱) (ص ۸۳) (۰/۵)

۱۰ تسویف به معنای امروز و فردا کردن است. به عبارت دیگر فرد گناهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم» (۰/۵) و این گفته را آن‌قدر تکرار می‌کند تا میل به توبه در او خاموش می‌شود. (۰/۵) (ص ۸۵)

۱۱ الف) (۳) «امروز و فردا کردن» ب) (۲) «قضای نماز و روزه را به جا آوردن» ج) (۱) «امر به معروف و نهی از منکر» (ص ۸۵ و ۸۷ و ۸۸) (هر مورد ۰/۵)

۱۲ اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمهٔ استغفار در حال انجام گناه، استغفار را بی‌فایده می‌کند. (ص ۵۲) (۰/۵)

۱۳ با پیروی از عقل (ص ۸۱) (۰/۵)

۱۴ باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند. (ص ۸۸) (۰/۵)

۱۵ ناامید کردن از رحمت الهی - به تأخیر انداختن توبه (تسویف) - گام‌به‌گام کشاندن به سوی گناه (ص ۸۶-۸۴) (هر مورد ۰/۵)

پاسخ آزمون (۱۶) - درس هفتم (۲)

۱ توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید. (ص ۸۳) (۰/۵)

۲ چون او آمرزندهٔ مهربان است. (ص ۸۳) (۰/۵)

۳ «اگر بنده می‌بود، بندگی (عبودیت) می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت. (۰/۵) با شنیدن این جمله یکباره از جا برخاست و به خود مهلت پوشیدن کفش را نداد. با پای برهنه دنبال گوینده سخن رفت. دوید تا خود را به امام هفتم (ع) رساند و در حضور ایشان توبه کرد و تا زنده بود به پیمان خود وفادار ماند. (۰/۵) (ص ۸۱)